

Közlemény a szegedi kétoldalú tárgyalásokról

Az MSZMP Szeged Városi Bizottságának tárgyalóküldöttsége és a Szegedi Ellenzéki Kerekasztal 1989. július 11-én plenáris ülést tartott. Az ülésen a korábbi megállapodás szerint: áttekintették a tárgyaló felek vagyoni helyzetét és működésük feltételei témakörében készült szakértői véleményeket, s a szakértői bizottság munkájának folytatását tartották szükségesnek.

A helyi tömegkommunikáció témakörében a vélemények megismerése után a bizottsági munkát — a felek egymástól igen távol eső álláspontja miatt — a következő plenáris ülést felfüggesztették. Ekkor új előterjesztés birtokában döntenek a további tárgyalásokról.

A Szegedi Ellenzéki Kerekasztal örömmel nyugtázza, hogy az MSZMP Szeged Városi Bizottsága nem veszi igénybe a munkasörtség fegyveres szolgálatát. Ugyanakkor, ha az MSZMP Szeged Városi Bizottsága a hatáskörébe tartozó MSZMP-tagoknak javasolja, hogy a munkasörstől lépjenek ki, ezzel személyiségi jogokat nem sért, ezért korábbi kérését fenntartja.

A munkahelyek és fegyveres testületek depolitizálása tárgykörében a felek az alábbi nyilatkozatot fogadták el:

Kölcsönös kötelezettséget vállalnak arra, hogy a megfelelő magas szintű jogszabályi rendezésig az alábbi elvhez tartják magukat:

Egészséges társadalmi viszonyok kialakulásához szükséges a politikai és a szakmai (gazdasági, oktatási, államhatalmi) tevékenységek intézményi-szervezeti szétválasztása. Ennek érdekében:

1. megszüntetendő a politikai szervezeteknek a gazdaságban és az intézmények irányításában gyakorolt hatásköre;

2. a személyzeti munkában a szakmai és ne politikai szempontok érvényesüljenek;

3. a politikai tevékenység a munkaidőt ne sértse.

A felek e 3 alapkövetelmény következtetését betartását az alábbi részletezett módon kívánják elérni:

Az MSZMP politikai tevékenységének súlypontját — az MSZMP Szeged Városi Bizottsága 1989. június 29-ei határozatának megfelelően — áthelyezi a munkahelyekről a lakóterületre. A munkahelyi alapszervezetek számát tendenciá szerűen csökkentik. E folyamat kiteljesedése kívánatos. Ugyanakkor a szerveződések szabadsága személyiségi jogának megfelelően a munkahelyhez kötődő szerveződések továbbra is megengedhetők.

A pártműködés és a munkahelyi irányítás formailag is garantált szétválasztása érdekében a felek kezdeményezik az ezt gátló jogszabályok módosítását. A végleges jogi rendezésig az MSZMP szervezetei önkormányzó módon — a jelenlegi

gyakorlat folytatásaként — távoznak a munkahelyek vezetéséből. Ennek megfelelően átdolgozandók a munkahelyek szervezeti és működési szabályzatai.

A munkahelyhez kötődő szerveződések, illetve szervezés esetén esélyegyenlőséget kell biztosítani minden politikai szervezet számára. Az esélyegyenlőséget megsértő munkahelyi vezetővel szemben az MSZMP Szeged Városi Bizottsága és a Szegedi Ellenzéki Kerekasztal szervezetei fellépnek.

A tárgyaló felek fontosnak tartják, hogy a munkahelyi MSZMP-bizottságok megszűnése, illetve az apparátus átszervezése során munkakörüket veszített tisztviselők más munkavállalókéival azonos feltételek mellett helyezkedjenek el.

A Szegedi Ellenzéki Kerekasztal szervezetei a fegyveres testületeknél a munkahelyi politikai szerveződések elfogadhatatlannak tartják.

Az eddig nem érintett témák (magyar-román kérdés, Szeged 1956-os mártírjainak tisztázása) a következő, július 25-ei plenáris ülés napirendjén szerepelnek.

Szeged, 1989. július 11.

Az MSZMP tárgyalóküldöttsége nevében:

Gyenesey Edina, Kristó Gyula, Várkonyi Bernát

A Szegedi Ellenzéki Kerekasztal nevében:

Ókrös Tamás, Póda Jenő, Székely Zoltán

Igazi exportértékek

A Limes Gt. szellemi termékeket (találmányokat, know-how-t) értékesít és a világpiacon is újdonságnak számít, piacképes résztermékeket és technológiai eljárásokat. Kiadványokat is terjesztenek külföldön. Könyvekre, tanulmányokra, konferenciák anyagaira keresnek a határainkon túl vevőt. Vállalkozik műszaki szellemi termékek megvalósítására, kutató-fejlesztő munka megszervezésére is. A gt. felkészült iparjogvédelmi, jogi és műszaki tanácsadásra, piackutatásra, bemutatók, rendezvények szervezésére, prototípusok gyártására, gyártókapacitás felkutatására, termékinovációs előkészítésére, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatszervezésre.

A Limes Gt.-t tavaly alapították. Székhelye Budapesten a II. kerület Fő utca 68. szám alatt található.

Sok múlik ezért a gépek műszaki állapotán. Legalábbis ezt szűrttem le a minap az irodában megtartott röpketermelési tanácskozáson hallottakból.

Szerencsére a kombájnjuk jó része még újszerű állapotban van, s viszonylag biztonságos a munkájuk. Egy nyolcéves Class motorja az előbb említett hosszú idejű munkába már belefáradt, s felmondta a szolgálatot. Az IKR termelési rendszer egyik raktárában sikerült cseremotort találni. Két-három nap, s ez a gép is újra beállhat a sorba. Azért hamis lenne a kép, ha azt hinnénk, mára az alkatrészellátás kifogástalanná vált. A leggyakoribb panaszok: az előző évben leadott rendelésre csak az utolsó pillanatban szállítanak. Az importkiváltás céljából itthon készült szerkezetek között igen sok a súlyos minőségű, használhatatlan. A

Visszahívási szavazás Békéscsabán

A Fidesz helyi szervezeteinek visszahívási kezdeményezésére augusztus 5-én tanácsstagi körzeti választás lesz Békéscsabán: a választópolgárok Gally Mihály tanácselnök tanácsstagságáról döntenek — a választás napját a szerdára összehívott rendkívüli tanácsülés jelölte ki. Gally Mihály békéscsabai tanácselnök ellen a megyei ügyészség hűtlen kezelés miatt emelt vádat, a Fidesz pedig Gally Mihály visszahívására aláírási ak-

ciót kezdett, amelynek eredményeként a tanácsstagi körzet választóinak majdnem egyharmada fejezte ki bizalmatlanságát aláírásával a tanácselnökkel szemben. Az MSZMP városi bizottsága a közelmúltban a tanácselnököt lemondásra szólította föl, ám Gally Mihály ezt elutasította. Így végül is a tanácsstagi körzet választópolgárai döntenek a csabai tanácselnök visszahívása ügyében. (MTI)

Víziók, remények, valóság

Ellentmondások és dilemmák címmel Kornai János 1983-ban figyelemre méltó — szakmai körökben sokat vitatott — tanulmánygyűjteményt adott közre a magyar gazdaságról. Elemzéseit és következtetéseit — noha időszerezésükhöz a valóság tényei már akkor sem hagytak kétséget férni — többnyire „merész”-nek minősítették, s éppen ott és azok nem foglalkoztak vele megfelelően, akiknek szükséges lett volna. Ellenkező esetben nem érezhetett volna készletet a szerző a folytatásra; arra, hogy gazdaságunk és reformja helyzetét, gondjait elemző újabb kötetet jelentkezzen. Aminek már címe — „Régi és új ellentmondások és dilemmák” — is elárulja a kötetet, a folytonosságot, azt, hogy Kornai — újabb tények, adatok, körülmények alapján — mintegy felülvizsgálatot tart, azaz újragondolja — elemzi — módosítja korábbi megállapításait. S ezzel — a Gyorsuló idő sorozatban most megjelentetett nyolc tanulmányával — próbál újabb lökést adni a magyar gazdasági reform végre tényleges kibontakoztatásának.

Áttekint a kötetben olyan nagy és bonyolult kérdéseket, mint például a bürokratikus mechanizmusok és a piaci koordináció, illetve a vállalati nyereség és érdekeltiség problémái; a puha költségvetési korlát; az árak és az infláció kölcsönhatásának jellemzői. A részlelmzéseket követően pedig következik a

könyv legizgalmasabb fejezete: A magyar reformfolyamat: víziók, remények és a valóság címmel — az átlagos olvasókörzöshöz címezve. Ennek számára érthetően mutatja be, elemzi a fontosabb jelenségeket Kornai János, ahogyan ő megfogalmazza: „ez a magyar reform intellektuális hátterének és valóságos fejlődésének szubjektív leírása és értékelése... A tanulmány azonban megmarad pozitív elemzésnek és néhány szellemi áramlat tárgyalásának...”. A reformot nem egyszeri akciónak, hanem hosszú folyamatnak tekintve figyelmét közgazdasági kérdésekre összpontosítja, de érint a szociológia, a politikakutatomány, a szociálpszichológia, sőt az etika körébe tartozó problémákat is. Felsorakoztatja mindazt, ami elvezeti a végső kérdéshez, mi szerint „mehet-e egy szocialista országban a reformfolyamat sokkal messzebb, mint ameddig Magyarországon eljutott? Vagy a mai Magyarország jelzi többé-kevésbé a reform végső határait?”

E valamennyiünket létfelvetésekhez, és ezért érdeklő kérdés megválaszolásához juthatunk közelebb, ha kézbe vesszük, forgatjuk a kötetet. Ami ráirányítja a figyelmet a dilemmákat kiélező jelenségekre, azok felvázolásának, elemzésének, megoldási lehetőségek keresésének immáron halaszthatatlanná válására. S arra is, hogy ebben mennyi a tudományos kutatók, tanácsadók és a politikusok felelőssége, illetve

munkamegosztása. Ez utóbbinak a közelmúltig hiányos voltára — s annak napjaink gazdaságát sújtó következményeire is — példák során mutatja fel a kötet. Különösen érdekes e tekintetben az a fejezet, amelyben Kornai azon feljegyzését közli, melylyel 1986-ban a piacról, az árakról, az inflációról mondott véleményt az MSZMP KB illetékesei, a Közgazdasági Munkaközösség és a Konzultatív Testület részére — a szerző minősítése szerint — „mellesleg szólván: hatás és eredmény nélkül.” Minek következtében — illetve nyilván még számos hasonló feljegyzés miatt — lehet aktuális teendő még ma is Kornai János azon alapmegállapítása, hogy „a piaci árak általános érvényre juttatása, a monetáris és fiskális politika érvényes és mélyreható revíziója, valamint a kereslet és kínálat összhangjának megteremtése egymástól elszakíthatatlan és egyidejűleg megvalósítandó feladat”.

E feladatok megértéséhez, elvégzéséhez, a magyar gazdasági reform teljesebb kibontakoztatásához ad fogódzókat a régi és új ellentmondásokat és dilemmákat taglaló tanulmánygyűjtemény. Amelyből nemcsak a közgazdász, a szakember, de az átlagos műveltségű olvasó is áttekintést kaphat gazdaságpolitikánk számos alapvető kérdéséről. S éppen ezért hivatik fel rá ezúton is az érdeklődők figyelmére.

Sz. M.

Aratásunk delén

A Szegedi Tisza—Maros Szög Tsz-ben hosszú a kombájnosok szezonzona. Kezdődött az őszi árpával, most a búza aratásának „delén” járnak, közben a vetőmagborsóra is időt kell szakítani, aztán mire végeznének, beérlik a fénymag és a lóbab. Alig van egy kis szünet, s már a napraforgó- és kukoricabetakarítás következik.

A minőséggel és a gabonások minősítésével egyaránt elégedettek eddig. A szerződött 580 vagonos mennyiségből már 250-et be szállítottak. Hetven vagon búza minősítése ismert, s ez kivétel nélkül eléri a majmai egyes kategóriát. S eddig még úgy tűnik, az érte járó pénzt is megkapják, ami a mai időkben külön említést érdemlő momentum!

A kalászosok rekordhozama ha elmaradt, akkor a kukorica tavalyi mélypontját is jó lenne elkerülni. Vagyis kellenek az áztató esők. Ugyanúgy a még szépen mutató napraforgó is meghálna a csapadékot. Egy 200 hektáros kukoricaterületet új, korszerű berendezéssel öntözik. S dohognak, mert tudják, 2—3 tonnával elmaradnak a lehetséges átlagtól. Legalábbis a termelési rendszer számadatai szerint a Volga hibrid ennyivel tud többet az utána következőkénél. Ilyen vetőmagot rendeltek, még a diszpozíciót is megkapták. Majd hírül vették, hogy ezt a tételt exportra is eladták. Ez olyan fényűzés, amit csak a szegény ember (szegény ország) engedhet meg magának.

T. Sz. I.

Rádiótelex

AZ ÁTALAKÍTÁS NEHEZSÉGEI

Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács elnöke kedden harmadik alkalommal látogatott Leningrádba, a Szovjetunió második legnagyobb ipari és kulturális központjába, ahol élesen vetődtek fel az ellátás nehézségei. Szóba került az emberek szövetkezetellenes beállítottsága is. Gorbacsov hangsúlyozta, hogy a szövetkezetek híve, de csak az olyanoké, amelyek valóban javítják az ellátást és az állami szektorhoz hasonló feltételek között működnek. Ab SZKP KB főtitkára elmondta, hogy az átalakítás olyan időszakát éli a Szovjetunió, amikor újabb nehézségek merülnek fel az áruhiány és a szociális feszültségek következtében.

VALSÁGIDEZŐ MAMUT

Jugoszlávia jelenlegi valóságát a hatalmas, bürokratikus államigazgatási rendszer idézte elő. Ez a „gépezet” megfizethetetlen, mamutméretű és senkinek sem kell. A szerb köztársasági elnökség elnöke a párizsi Le Monde-nak nyilatkozott. Kifejtette, hogy mindezt nem lehet a néhai Tito elnököt okolni, hiszen az 1974-es alkotmány „megszervezte” már igen idős ember volt, s nem tudta felmérni, hogy ez a rendszer „mennyire tönkrötteszi az országot”. Hozzátette, hogy ez a rendszer már Tito 1980-ban bekövetkezett halála előtt sem működött.

HUSZONHAT ÓRA

Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter szerdán délnél 26 óra látogatásra Prágába utazott, ahol a kétoldalú viszonyról tárgyal majd, s tájékozik a Varsói Szerződésen belüli helyzetről, amellyel kapcsolatban Bonnban úgy vélekednek, hogy a bukar esti dokumentumokban a VSZ-tagországok immáron rögzítették a társadalmi-politikai előrelépés eltérő útjait. A nézetkülönbségeket Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter Prágában szerdán találkozott Václav

Havel ellenzéki íróval, a Charta 77 ismert személyiségeivel.

KOHL KANCELLÁR SÜRGET...

A nyugatnémet kancellár szerdán közzétett nyilatkozatában sürgette, hogy a Nyugat pénzügyi segítséggel is támogassa Kelet-Európa áttérését — úgy mond — „a kommunizmusból a demokráciába”. Helmut Kohl a Wirtschaftswoche című nyugatnémet gazdasági hetilap hasábjain kifejtette: a Nyugatnak bátorítania kell a demokratikus fejlődést, mellett a kelet-európai tervgazdaságok piacgazdasággá történő átalakítását is.

ÖTVEN EV KAPITALIZMUS

Csiang Cö-min, a Kínai Kommunista Párt új főtitkára hongkongi hivatalos személyek előtt megerősítette, hogy a brit koronagyarmat kínai fennhatóság alá kerülése után is 50 évig fenntarthatja a kapitalista rendszert. — Mi működöttünk szocializmusunkat, önök pedig működhetnek kapitalizmusukat — jelentette ki a pártfőtitkár kedden Pekingben a Hongkong új alkotmányát kidolgozó bizottság három tagjával folytatott megbeszélésen.

„KARTÉRITÉS”

100-600 ezer frankos „karterítés” kapnak azok a vérzékenységekben szenvedő francia betegek, akik vérátömlesztés során lettek AIDS-fertőzöttek — adta hírül szerdán a francia biztositó társaságok, a hemofiliások szövetsége és az országos vérellátó központ közös nyilatkozata.

AZ ELSŐ SZÁMÚ KÜRÖZÖTT

Legalább kétezer embert öltek meg a katonák június 4-én éjszaka a kínai főváros központi terén — jelentette ki a CBS amerikai televíziós társaságnak adott nyilatkozatában Vue Kaj-hszü, a vérbe fojtott kínai diákmozgalom egyik szökésben lévő vezetője. A fiatal ember első helyen szerepel a kínai hatóságok által leginkább keresett 21 személy listáján.